

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Hankesuunnitelma
Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 7.4.2020	Diaarinumero EURA 2014/9478/09 02 01 01/2020/ESAELY
Käsittelijä Pia Pirskanen	Puhelinnumero 029 502 4160
Hakemusnumero 105684	Hankekoodi S22007
Hakemustyyppi Uusi	Tila Käynnissä

1 Viranomainen, jolle hakemus osoitetaan

Viranomainen Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
--

2 Hakijan perustiedot

Hakijan virallinen nimi Pohjois-Savon Liitto-Maakuntayhtymä	
Organisaatiotyyppi Kuntayhtymä	Y-tunnus 0827616-7
Jakeluosoite Sepänkatu 1	Puhelinnumero +358 (0)17 550 1400
Postinumero 70101	Postitoimipaikka Kuopio
Tilinumero (IBAN) FI92 4600 0010 9930 42	BIC ITELFIHH
WWW-osoite http://www.pohjois-savo.fi	
Hankkeen yhteyshenkilön nimi Teemu Juntunen	Yhteyshenkilön asema hakijaorganisaatiossa Aluekehityssuunnittelija
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite teemu.juntunen@pohjois-savo.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero +358447142670
Hakijoiden lukumäärä tai tuen siirto -menettely ☒ Vain yksi hakija ☐ Hakijoita on useampi kuin yksi (yhteishanke) ☐ Hakija siirtää osan haettavasta tuesta yhdelle tai useammalle taholle hankkeen toteuttamista varten (tuen siirto)	

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät	
Alkamispäivämäärä 16.3.2020	Päätymispäivämäärä 31.3.2022
Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta	
Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	

4 Tiivistelmä (julkaistaan internetin tietopalvelussa)

4.1 Hankkeen julkinen tiivistelmä (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)

Hanke jakaantuu kolmeen osa-alueeseen, jotka ovat:

- 1.Kartoitetaan nuorten näkemyksiä tulevaisuudesta liittyen eri teemoihin. Kehitetään yhdessä nuorten kanssa uusia matalankynnyksen toimintoja nuorten äänen esille saamiseksi esim. avoimet teematapaamiset, toiminnalliset menetelmät, pop-up -vaikuttaminen, jalkautuminen, digitaaliset väylät, mikrovaikuttaminen, nuorten työntekijöiden palkkaaminen
- 2.Nuorten osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet maakuntatasolla (pysyvän rakenteen ja toimintamallin rakentaminen)
- 3.Viestintä

Ensimmäisen osa-alueen tavoitteena on selvittää miten houkuttelevana alueena nuoret kokevat maakunnan nyt ja tulevaisuudessa ja minkä tulee maakunnassa muuttua, jotta alue säilyttää vetovoimansa nuorten silmissä. Alustavia tarkasteluteemoja ovat työelämä, asuminen, liikkuminen, yrittäjyys, koulutus, palvelut, vapaa-aika ja virkistys, ympäristö. Tarkastelussa huomioidaan myös valtakunnallinen ja kansainvälinen ulottuvuus. Erityishuomiota kiinnitetään heikommassa asemassa oleviin ja syrjäytyneisiin nuoriin. Hankkeen alkuvaiheessa selvittää jo, mitä tietoa aiheesta on jo olemassa ja hyödynnetään sitä hankkeen toimenpiteiden suunnittelussa.

Toisen osa-alueen tavoitteena on saada kokonaiskuva siitä, miten nuoret pääsisivät jatkossa paremmin vaikuttamaan maakunnalliseen suunnitteluun, strategiatyöhön sekä kaikkiin niihin toimenpiteisiin, jotka koskettavat nuorten elämää ja toimintaympäristöä. Nuorten äänen tulee kuulua läpi päätöksentekoprosessin aina asioiden valmistelusta toteutukseen ja seurantaan asti.

1.Nuorten tarpeiden yms. kartoituksesta saadaan tietoa kohderyhmän tulevaisuuskuvista (nykytila ja tavoitetila). Tietoa voidaan hyödyntää maakunnallisessa ja alueellisissa suunnittelu- ja strategiatyössä, osallisuustyössä, markkinoinnissa ja muissa vetovoimaan liittyvissä toimenpiteissä. Riippuen käytettävistä menetelmistä, voidaan tarpeen mukaan laatia erilaisia skenaarioita teemakohtaisesti.

2.Pysyvän nuorten näköisen, nuoria houkuttelevan maakunnallisen vaikutus/osallisuusverkoston rakentaminen. Nuorten tulevaisuuskuvioiden kartoittamisesta tehdään pysyvä toimintamalli.

Jo toteutuksen aikana on tarkoitus saada nuoret aktivoitua tulevaisuustyöhön sekä saada aikaan muutoksia niiden toimijoiden toiminnassa, jotka ovat keskeisessä roolissa nuorten kanssa tehtävässä työssä. Toimijat, jotka mahdollistavat muutoksen, kontaktoidaan ja määritellään hankkeen aikana.

Pitkän aikavälin tavoitteena on, että hankkeen vaikutuksesta ympäröivä yhteiskunta ja eri toimijat voivat paremmin vastata nuorten unelmiin ja tarpeisiin ruokkimalla nuoria positiivisella tulevaisuustiedolla ja osallistamalla heitä tulevaisuustoimijoina ja edistämällä politiikan keinoin unelmien toteuttamismahdollisuuksia käytännössä.

Kolmas osa alue, viestintä, on oleellinen osa hankkeen toteutusta. Viestinnän lähtökohtana on positiivisuus, eli pyritään nostamaan esille myönteisiä asioita, eikä korosteta liikaa kielteisiä alueella vaikuttavia ilmiöitä, joskin nämä tulee myös huomioida. Hankkeen lopputulemana muodostetaan maakunnallinen nuorten osallisuus/vaikuttajaverkosto

Hankkeen kohderyhmänä on alueen noin 15-25 vuotiaat nuoret. Ikäluokka ei ole tiukka rajaus, vaan siinä joustetaan, mikäli toimenpiteet, eri tarkastelunäkökulmat ja tavoitteiden saavuttaminen sitä edellyttää. Heikommassa asemassa olevien ja syrjäseudulla asuvien nuorten huomioiminen on ensisijaisen tärkeää, kun suunnitellaan hankkeen toimenpiteitä, kuten tiedonkeruu, jossa pyritään mahdollisimman matalaan ja helppoon kynnykseen osallistua. Tarkastelussa huomioidaan myös maahanmuuttajanuoret sekä täällä opiskelevat ulkomaalaiset. Tiedonsaannin kannalta on tärkeää tavoittaa muualta tänne opiskelemaan tulleet nuoret. Mikäli tiedonkeruun menetelmät ja tietolähteet mahdollistavat, myös maakunnasta poismuuttaneiden kokemuksista on hyvä saada tietoa. Hankkeen

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

kohderyhmänä ei ole pelkästään nuoret, sillä merkittävässä asemassa ovat nuorten parissa työtä aikuiset ja heidän edustamansa organisaatiot.

Ylätason päätavoite on, että Pohjois-Savon maakunta on tulevaisuudessa houkutteleva ympäristö nuorille tulevaisuuden tekijöille.

4.2 Hankkeen nimi englannin kielellä

YOUNG FUTURE MAKERS IN POHJOIS-SAVO

4.3 Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

The project is divided into three sections:

- 1.Mapping young people's views on the future in relation to different themes. Develop, together with young people, new low-threshold activities to raise young people's voice, such as open thematic meetings, operational methods, pop-up, footwork, digital channels, micro-impact, hiring young workers
- 2.Participation and empowerment of young people at provincial level (building a permanent structure and operating model)
- 3.Communication

The first part aims to find out how attractive the region is to young people now and in the future, and what needs to change in the region to maintain its appeal. Preliminary study themes include work, housing, mobility, entrepreneurship, education, services, leisure and recreation, environment. The review also takes into account the national and international dimension. In the early stages of the project short review must be done about what information is already available on the subject and that will be used to plan the project's activities.

The second part aims to provide an overall picture of how young people can better influence the future of regional planning, strategy work and all measures affecting young people's lives and environments. The voice of young people must be heard throughout the decision-making process, from preparation to implementation and follow-up.

1.Mapping young people's needs, etc., provides information on the future vision (current status and target status) of the target group. The information can be used in provincial and regional planning and strategy work, participatory work, marketing and other attraction activities. Depending on the methods used, different scenarios can be developed on a thematic basis, as appropriate.

2.To build a provincial influence / inclusion network for young people, attractive to young people. Mapping young people's future visions will become a permanent model.

Already during implementation, it is intended to make young people more active in their future work and to bring about changes in the activities of those who play a key role in their work with young people. The actors that enable change will be contacted and identified during the project.

The long-term goal is to make the project more effective in responding to the dreams and needs of young people by nurturing young people with positive futures knowledge, engaging them as future actors, and promoting policy opportunities in practice.

The main goal of the top level is that in the future, Pohjois-Savo region will be an attractive environment for young people of the future.

The project is aimed at young people aged between 15 and 25 in the area. The age range is not strictly limited, but is flexible if the actions, the different perspectives and the achievement of the objectives require it. The consideration of disadvantaged and marginalized young people is of paramount importance when designing project activities, such as

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

data collection, aiming at the lowest possible threshold for participation. Immigrant youth and foreigners studying here are also considered. Reaching young people who have come to study elsewhere is important for access to information. If the methods and sources of data collection allow, it is also useful to obtain information on the experiences of those who have left the province. Not only young people are the target group of the project, as adults and their organizations play an important role in youth work.

5 Hankkeen tarve, tavoitteet ja kohderyhmä

5.1 Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Miten hanke on valmisteltu? Miten valmistelussa on otettu huomioon aiemmin rahoitettujen hankkeiden tulokset?

Pohjois-Savo on pärjännyt toistaiseksi hyvin aluetalouden mittareilla (vienti, liikevaihto). Lukuisissa muissa aluekehityksen mittareilla tilanne ei ole aivan yhtä positiivinen. Yksi keskeinen tekijä on alueen väestöindikaattorit ml. hyvinvointi. Näillä mittareilla alueen tilanne on heikko. Alueen väestö sairastaa ja väestömäärä vähenee. Pohjois-Savossa on myös runsaasti heikommassa asemassa olevia ja syrjäytyneitä nuoria, joiden kuuleminen on tärkeää. Esimerkiksi nuorisotyöttömiä selvästi maan keskiarvoa enemmän ja nuorisopsykiatrisen hoidon piirissä on jopa 8.3 % ikäluokasta. Tilastokeskuksen tuoreen vuoden 2019 väestöennusteen mukaan Pohjois-Savon väkiluku on vuonna 2040 vain noin 224 000 kun se nyt on noin 246 000. Tärkeää on myös huomioida, että ennusteen mukaan koulutukseen tuleva ikäluokka (16-18 v.) pienenee yli 25 % vuoteen 2040.

Maakunnan useilla alueilla on jo nyt pulaa osaavasta työvoimasta. maakunnassa ei ole riittävästi nuoria, jotka rakentaisivat tulevaisuuttaan kotiseudullaan. Uhkana on, että maakunnan koulutuspaikat vähenevät ja vielä jäljellä olevat nuoret hakeutuvat toisaalle. Ensisijaisen tärkeää on myös, että täällä kouluttautuneet nuoret työllistyisivät maakuntaan. Nuoret ovat tulevaisuuden työn tekijöitä, joiden näkemyksillä, arvoilla ja asenteilla on suuri merkitys, kun pohditaan millaista maakunta halutaan rakentaa. Nuoret vaikuttavat maakunnan elinvoimaan ja vetovoimaisuuteen nyt ja tulevaisuudessa. Tämän päivän päätöksillä on vaikutusta nuoriin vielä vuosienkin päästä.

Hankkeen kohderyhmänä on alueen noin 15-25 vuotiaat nuoret. Ikäluokka ei ole tiukka rajaus, vaan siinä joustetaan, mikäli toimenpiteet, eri tarkastelunäkökulmat ja tavoitteiden saavuttaminen sitä edellyttää. Heikommassa asemassa olevien ja syrjäseudulla asuvien nuorten huomioiminen on ensisijaisen tärkeää, kun suunnitellaan hankkeen toimenpiteitä, kuten tiedonkeruu, jossa pyritään mahdollisimman matalaan ja helppoon kynnykseen osallistua. Tarkastelussa huomioidaan myös maahanmuuttajanuoret sekä täällä opiskelevat ulkomaalaiset. Tiedonsaannin kannalta on tärkeää tavoittaa muualta tänne opiskelemaan tulleet nuoret. Mikäli tiedonkeruun menetelmät ja tietolähteet mahdollistavat, myös maakunnasta poismuuttaneiden kokemuksista on hyvä saada tietoa. Hankkeen kohderyhmänä ei ole pelkästään nuoret, sillä merkittävässä asemassa ovat nuorten parissa työtä aikuiset ja heidän edustamansa organisaatiot.

Lisäksi hankesuunnitelman laadinnan yhteydessä saatiin selville, että monen kunnan hyvinvointikertomuksissa ja -suunnitelmissa nousee esiin nuorten osallisuus.

Hanketta on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Lisäksi hankkeen valmistelun aikana kommentteja pyydettiin laajasti eri toimijoilta. Palautetta antoivat seuraavat toimijat:

- maakunnallinen ennakointiryhmä, ELY-keskus, Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry., SAK, TAT, Pohjois-Savon Opisto, AVI, LEADER-ryhmät, HUMAK, Lapinlahden nuorisotoimi, Siilinjärven nuorisotoimi, Pohjois-Savon Järjestöneuvosto, Salkku ry, Leppävirran nuorisovaltuusto, Suomen nuorisovaltuustojen kattojärjestö Allianssi, VAMOS Kuopio,

Hankkeen toteutuksessa hyödynnetään valtakunnallisia ja alueellisia selvityksiä yms., joita on tehty teemaan liittyen. Toteutuksen aikana hyödynnetään kolmen pilottimaakunnan (Pohjois-Karjala, Uusimaa, Kanta-Häme) kokemuksia maakunnallisten nuorisovaltuustojen perustamisesta. (<http://www.nuva.fi/maakuntanuvut>). Etelä-Savossa käynnissä olevan "E=mc² -Nuorten osallisuudesta energiaa Etelä-Savoon-hankkeen" kokemuksia hyödynnetään ja kyseisen

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

hankkeen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Lisäksi hankkeen aikana hyödynnetään Nuorten Suomi ry:n kokemuksia ja toimintaa nuorten toimijuuden ja osallisuuden edistämistyössä.

Hankkeella edistetään myös nykyisen hallitusohjelman tavoitteita, joissa yhdeksi kohdaksi on nostettu mm. nuorten kuulemisvelvoitteen vahvistaminen ja uusien työkalujen kehittäminen siihen sekä nuorisopolitiikan yhteistyön parantaminen eri toimijoiden kesken.

Pohjois-Savon liitto toteutti alkuvuonna 2020 sidosryhmäkyselyn, jossa kysyttiin mitä muita palveluita liitolla tulisi olla valikoimissaan. Kahdeksan vastaajaa korosti, että liitto voisi ottaa vahvempaa roolia myös nuorten aktivoimisessa ja osallisuudessa.

Hanketta hallinnoi Pohjois-Savon liitto.

5.2 Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Hanke jakaantuu kolmeen osa-alueeseen, jotka ovat:

- 1.Kartoitetaan nuorten näkemyksiä tulevaisuudesta liittyen eri teemoihin. Kehitetään yhdessä nuorten kanssa uusia matalankynnyksen toimintoja nuorten äänen esille saamiseksi esim. avoimet teematapaamiset, toiminnalliset menetelmät, pop-up -vaikuttaminen, jalkautuminen, digitaaliset väylät, mikrovaikuttaminen, nuorten työntekijöiden palkkaaminen
- 2.Nuorten osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet maakuntatasolla (pysyvän rakenteen ja toimintamallin rakentaminen)
- 3.Viestintä

Ensimmäisen osa-alueen tavoitteena on selvittää miten houkuttelevana alueena nuoret kokevat maakunnan nyt ja tulevaisuudessa ja minkä tulee maakunnassa muuttua, jotta alue säilyttää vetovoimansa nuorten silmissä. Alustavia tarkasteluteemoja ovat työelämä, asuminen, liikkuminen, yrittäjyys, koulutus, palvelut, vapaa-aika ja virkistys, ympäristö. Tarkastelussa huomioidaan myös valtakunnallinen ja kansainvälinen ulottuvuus. Hankkeen alkuvaiheessa selvittää jo, mitä tietoa aiheesta on jo olemassa ja hyödynnetään sitä hankkeen toimenpiteiden suunnittelussa. Erytishuomiota kiinnitetään heikommissa asemassa oleviin ja syrjäytyneisiin nuoriin. Hankkeen alkuvaiheessa selvittää jo, mitä tietoa aiheesta on jo olemassa ja hyödynnetään sitä hankkeen toimenpiteiden suunnittelussa.

Osa-alueen toteutusta voi lähestyä kokemuksellisuuden kautta (nuorten kokemus eri teemoista), millaisia tulevaisuuden (palvelu)toiveita nuorilla on ja miten alue eri toimijoinen voisi maakunnan ja kunnan tasolla paremmin löytää sellaisia toimintamalleja (huomioidaan matalan kynnyksen mallit), jotka tarjoaisivat nuorille positiivisia kokemuksia.

Toisen osa-alueen tavoitteena on saada kokonaiskuva siitä, miten nuoret pääsisivät jatkossa paremmin vaikuttamaan maakunnalliseen suunnitteluun, strategiatyöhön sekä kaikkiin niihin toimenpiteisiin, jotka koskettavat nuorten elämää ja toimintaympäristöä. Nuorten äänen tulee kuulua läpi päätöksentekoprosessin aina asioiden valmistelusta toteutukseen ja seurantaan asti.

Lisäksi viestintä on oleellinen osa hankkeen toteutusta. Viestinnän lähtökohtana on positiivisuus, eli pyritään nostamaan esille myönteisiä asioita, eikä korosteta liikaa kielteisiä alueella vaikuttavia ilmiöitä, joskin nämä tulee myös huomioida. Viestinnässä korostetaan nuorten omia kokemuksia, kertomuksia (narratiiveja), osallisuutta ja alueellisen identiteetin rakentumista.

Osa-alueet eivät ole irrallisia kokonaisuuksia, vaan toisiaan tukevia kokonaisuuksia.

5.3 Mikä on hankkeen uutuus- tai lisäarvo? Mitä toimintatapojen muutosta halutaan saada aikaan?

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

Maakuntien liitoilla on lakisääteinen tehtävä keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakoinnista. Useita vuosia ennakoinnin lähtökohtana on ollut elinkeinoelämän ja koulutuksen tarpeet. Tällä hankkeella pyritään nyt kartoittamaan nuorten tarpeita, toiveita yms. liittyen tulevaisuuteen. Toki tämäkin näkökulma palvelee niin elinkeinoelämää kuin koulutusta. Hankkeen lopputulemana syntyy maakunnallinen nuorten rakenne/toimintamalli (osallisuusverkosto) tai muu vastaava, joka mahdollistaa nuorten vaikutusmahdollisuudet oman tulevaisuutensa suunnitteluun. Nuorten tarpeiden ja tulevaisuuden näkemysten kartoittamisesta tehdään pysyvä rakenne ja toimintamalli. Toimenpiteissä huomioidaan myös sukupuolten tasa-arvo, sillä maakunnassa trendinä on, että alueelta muuttaa selvästi enemmän pois nuoria naisia, mikä muuttaa väestörakennetta merkittävästi.

Eri toimijoilta saaduissa palautteissa korostettiin sitä, että uutuusarvoa toisi merkittävästi se, jos hankkeen tuloksena löydettäisiin uusia keinoja ja tapoja, joilla nuori voi toimia aktiivisena ja osallistuvana kansalaisena yhteiskunnassa. Tässä tulee kiinnittää huomiota myös matalan kynnyksen tapoihin ja menetelmiin, jotta heikommassa asemassa olevien ja syrjäseudulla asuvien nuorten ääni pääsee kuuluville. Haastavassa elämäntilanteessa oleva nuori tulee tilanteestaan huolimatta nähdä tärkeänä yhteiskunnan jäsenenä, jolla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa, antaa palautetta ja olla näkyvä.

5.4 Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Hankkeen kohderyhmänä on alueen noin 15-25 vuotiaat nuoret. Ikäluokka ei ole tiukka rajaus, vaan siinä joustetaan, mikäli toimenpiteet, eri tarkastelunäkökulmat ja tavoitteiden saavuttaminen sitä edellyttää. Heikommassa asemassa olevien ja syrjäseudulla asuvien nuorten huomioiminen on ensisijaisen tärkeää, kun suunnitellaan hankkeen toimenpiteitä, kuten tiedonkeruu, jossa pyritään mahdollisimman matalaan ja helppoon kynnykseen osallistua. Tarkastelussa huomioidaan myös maahanmuuttajanuoret sekä täällä opiskelevat ulkomaalaiset. Tiedonsaannin kannalta on tärkeää tavoittaa muualta tänne opiskelemaan tulleet nuoret. Mikäli tiedonkeruun menetelmät ja tietolähteet mahdollistavat, myös maakunnasta poismuuttaneiden kokemuksista on hyvä saada tietoa. Hankkeen kohderyhmänä ei ole pelkästään nuoret, sillä merkittävässä asemassa ovat nuorten parissa työtä aikuiset ja heidän edustamansa organisaatiot.

Nuorten tavoittamisessa pyritään huomioimaan aktiivisesti myös heikommassa asemassa olevat ja syrjäytyneet nuoret, eikä pelkästään niitä, jotka ovat jo nyt yhteiskunnallisesti aktiivisia. Hankkeessa on ensiarvoisen tärkeää huomioida koko maakunta. Täten nuorten tavoittamisessa eri puolilla maakuntaa joudutaan hyödyntämään eri toimijoita. Kaupungeissa ja maaseudulla asuvien nuorten tavoittaminen voi vaatia eri lähestymistapoja, jo siitäkin syystä, että eri aluetyypeissä asuvilla nuorilla voi olla erilaiset näkemykset tulevaisuudesta.

5.5 Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Kunnat, oppilaitokset, yritykset, järjestöt, nuorten parissa toimivat organisaatiot.

6 Toteutus ja tulokset

6.1 Mitkä ovat hankkeen konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi?

Toimenpiteet jakaantuvat kolmeen toisiaan tukevaan toimenpidetokokonaisuuteen:

1. Nuorten tulevaisuuden tarpeet, toiveet ja näkymät

a. Kartoitetaan nuorten näkemyksiä tulevaisuudesta liittyen eri teemoihin. Kehitetään yhdessä nuorten kanssa uusia matalankynnyksen toimintoja nuorten äänen esille saamiseksi esim. avoimet teematapaamiset, toiminnalliset menetelmät, pop-up -vaikuttaminen, jalkautuminen, digitaaliset väylät, mikrovaikuttaminen, nuorten työntekijöiden palkkaaminen

b. Menetelminä käytetään sähköisiä alustoja, haastatteluja ja työpajoja tarpeen mukaan. Eri ikäisten, eri toimija- ja tukitahojen, erilaisen osaamisen ja koulutuksen, työelämän ym. vuoropuhelua erilaisilla alustoilla ja osallistumisen foorumeilla.

c. Tarkastelussa huomioidaan alueellinen, kansallinen ja kansainvälinen ulottuvuus

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

d.Nuorten tavoittamisessa ja kuulemisessa hyödynnetään nuorten parissa toimivia tahoja, kuten, oppilaitokset (peruskoulu, lukio, ammatillinen koulutus, amk yliopisto), oppilaskunnat, OPO ry., Kompassi, VAMOS, ohjaamot, työpajat, kulttuuri- ja liikuntajärjestöt, Etsivä Nuorisotyö, Nuorten palvelu ry, kuntien nuoristoimi, nuorisovaltuustot, TAT/Yrityskylä, puolustusvoimat, LEADER-ryhmät, 4-H, kylätoimijat, nuorisoseurat). Toimintaan pyritään aktivoimaan myös Savon Sanomien nuorten toimitus. Toimijaverkkoa täydennetään hankkeen toteutusaikana.

2.Nuorten osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet maakuntatasolla

a.Selvitetään kolmen pilottimaakunnan, Nuorten Suomi ry:n, maakunnan eri kunnissa ja alueilla sekä eri toimijoiden jo tehdyn työn kokemukset nuorten vaikuttamis- ja osallistamistyöstä

b.Järjestetään koulutusta ja työpajoja nuorten osallisuuden parantamiseen alueella. Mitä taitoja ja tietoja nuoret tarvitsevat siitä, miten voidaan toimia aktiivisena ja osallistavana kansalaisena yhteiskunnassa.

3.Positiivinen hankeviestintä esim. yhdessä Savon Sanomien toimituksen kanssa. Hankkeen keskeiset toimijat sitoutetaan tekemään myös aktiivista viestintää. Viestinnän keskiössä on, että uuden tiedon perusteella lähdetään kehittämään aluetta paremmaksi ja toiveita paremmin vastaavaksi.

Nuorten tulevaisuuskuva- ja osallisuustyötä voidaan tarvittaessa pilotoida ensin esimerkiksi jonkin kunnan tai seudun alueella. Varkaudessa on tehty aktiivisesti nuorten osallisuustyötä. Samoin Savogrown (Sisä-Savon alueella) on olemassa valmiita rakenteita tähän työhön.

Nuorten tavoittamisessa pyritään huomioimaan myös tavalliset nuoret, eikä pelkästään niitä, jotka ovat jo nyt yhteiskunnallisesti aktiivisia. Hankkeessa on ensiarvoisen tärkeää huomioida koko maakunta. Täten nuorten tavoittamisessa eri puolilla maakuntaa joudutaan hyödyntämään eri toimijoita. Kaupungeissa ja maaseudulla asuvien nuorten tavoittaminen voi vaatia eri lähestymistapoja, jo siitäkin syystä, että eri aluetyypeissä asuvilla nuorilla voi olla erilaiset näkemykset tulevaisuudesta.

Hanketyön tueksi perustetaan laaja ohjausryhmä, jossa edustettuina keskeiset toimijatahot maakunnasta ja nuorten edustus. Lisäksi perustetaan pelkästään nuorista koostuva työryhmä, joka toimii konkreettisemmin osana hanketta mm. tiedottamisessa, aktivoinnissa, kommentoijana ja toimenpiteiden alkuunsaajana sekä toteuttajana. Nuorten näkökulma on näin ollen koko ajan mukana hankkeen toteutuksessa.

Hankkeessa kuullaan myös alueen yrityksiä. Tässä näkökulmana kysymyksiä ovat alustavasti seuraavat:

1. Miten nuoret suhtautuvat työelämään?
2. Mitä haasteita nuorten palkkaamisessa on?
3. Onko yritys elämä kartalla siitä, miten nuoret arvottavat elämänsä nyt ja tulevaisuudessa?
4. Mitä yritykset ovat tehneet/voisivat tehdä enemmän, jotta maakunta olisi houkutteleva työelämän kannalta?

Yritysten kuuleminen on ensisijaisen tärkeää, jotta ne saavat tietoa konkreettisesti siitä, mitä nuoret odottavat mm. työelämältä. Asia toimii myös toisinpäin, eli mitä yritykset odottavat nuorilta. Yritykset ovat niin tiedonkeruun kohderyhmä, mutta myös aktiivisia olistujia hankkeen toimenpiteisiin, kuten työpajoihin ja seminaareihin,.

6.2 Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan? Mitä lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä on?

1.Nuorten tarpeiden yms. kartoituksesta saadaan tietoa kohderyhmän tulevaisuuskuvista (nykytila ja tavoitetila). Tietoa voidaan hyödyntää maakunnallisessa ja alueellisissa suunnittelu- ja strategiatyössä, osallisuustyössä, markkinoinnissa ja muissa vetovoimaan liittyvissä toimenpiteissä. Riippuen käytettävistä menetelmistä, voidaan tarpeen mukaan laatia erilaisia skenaarioita teemakohtaisesti.

2.Pysyvän nuorten näköisen, nuoria houkuttelevan maakunnallisen vaikutus/osallisuusverkoston rakentaminen.

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

Nuorten tulevaisuuskuvien kartoittamisesta tehdään pysyvä toimintamalli.

Hankkeen aikana on pyritään selvittämään, löytyykö maakunnasta sellaisia yhteiskunnallisia ilmiöitä, asenteita, rakenteita ja toimintamalleja, joiden takia aluetta ei koeta houkuttelevaksi ja jotka voivat vaikuttaa jopa nuorison hyvinvointii kielteisesti esim. altistamalla syrjäytymiselle.

Jo toteutuksen aikana on tarkoitus saada nuoret aktivoitua tulevaisuustyöhön sekä saada aikaan muutoksia niiden toimijoiden toiminnassa, jotka ovat keskeisessä roolissa nuorten kanssa tehtävässä työssä. Toimijat, jotka mahdollistavat muutoksen, kontaktoidaan ja määritellään hankkeen aikana.

Pitkän aikavälin tavoitteena on, että hankkeen vaikutuksesta ympäröivä yhteiskunta ja eri toimijat voivat paremmin vastata nuorten unelmiin ja tarpeisiin ruokkimalla nuoria positiivisella tulevaisuustiedolla ja osallistamalla heitä tulevaisuustoimijoina ja edistämällä politiikan keinoin unelmien toteuttamismahdollisuuksia käytännössä.

Ylätason päätavoite on, että Pohjois-Savon maakunta on tulevaisuudessa houkutteleva ympäristö nuorille tulevaisuuden tekijöille.

Jo toteutuksen aikana on tarkoitus saada nuoret aktivoitua tulevaisuustyöhön sekä saada aikaan muutoksia niiden toimijoiden toiminnassa, jotka ovat keskeisessä roolissa nuorten kanssa tehtävässä työssä. Toimijat, jotka mahdollistavat muutoksen, kontaktoidaan ja määritellään hankkeen aikana.

Pitkän aikavälin tavoitteena on, että hankkeen vaikutuksesta ympäröivä yhteiskunta ja eri toimijat voivat paremmin vastata nuorten unelmiin ja tarpeisiin ruokkimalla nuoria positiivisella tulevaisuustiedolla ja osallistamalla heitä tulevaisuustoimijoina ja edistämällä politiikan keinoin unelmien toteuttamismahdollisuuksia käytännössä.

Ylätason päätavoite on, että Pohjois-Savon maakunta on tulevaisuudessa houkutteleva ympäristö nuorille tulevaisuuden tekijöille.

Hanketta kohtaan on ollut myös tutkimuksellista kiinnostusta. Tutkimuksellisesta näkökulmasta keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat mm. UEF (sosiaalipedagogiikka), HUMAK ja THL. Sosiaalipedagogiikan yksikkö UEF:ista on osoittanut jo kiinnostuksensa hankkeen ohjausryhmään.

Hankkeelle on asetettu tavoitteeksi tavoittaa noin 5 % 15-25 ikäluokasta (noin 1 400). Näistä henkilöistä puolet ovat sellaisia, jotka on kirjattu hankkeen seurantatietoihin tavoitteeksi. Loput 700 ovat sellaisia, jotka osallistuvat hankkeen tiedonkeruutoimenpiteisiin (nuorten näkemysten kartoitus), mitkä toteutetaan hankkeen toteuttajan toimesta, yhdessä oppilaitosten, oppilaskuntien, OPO ry (ohjaajat), hankkeiden ja muiden nuorten parissa toimivien organisaatioiden kanssa. Tuona 1 400 tavoitteen lisäksi on tarkoitus tavoittaa myös alle 15-vuotiaita, mutta näitä ei voi kirjata virallisiin seurantatietoihin. Lisäksi hankkeessa seurataan niiden aikuisten osallistumista, jotka ovat mukana toteuttamassa hanketta yhdessä hanketoteuttajan kanssa.

6.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Kun hankkeessa on saatu selville eri alueellisia tekijöitä/teemoja, jotka vaikuttavat alueen vetovoimaan nuorten näkökulmasta, näiden asioiden edistämiseen laaditaan yksityiskohtainen toimintasuunnitelma (mitä tulee tehdä, mitä se vaatii, kenen vastuulla). Suunnitelma voi olla myös osa muita maakunnallisia kehittämisohjelmia, esim. maakuntaohjelma.

Maakunnallinen vaikutus/osallisuusverkosto jatkaa nuorten osallisuustyötä yhdessä keskeisten sidosryhmien ja toimijoiden kanssa hankkeen päättymisen jälkeen. Verkosto seuraa ja varmistaa, että toimintasuunnitelmaan kirjatut

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

toimenpiteet etenevät. Maakunnallisen osallisuusverkoston toimintamalli, kotipesä ja tarkemmat tehtävät määritellään hankkeen aikana.

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Hankkeelle haetaan ennakkoa ☐ Kyllä ☒ Ei
Kustannusmalli Flat rate 17 % palkkakustannuksista

A Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Palkkakustannukset	144 570	1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus	200 000	80,00
2 Ostopalvelut	80 852	2 Kuntien rahoitus	50 000	20,00
3 Muut kustannukset	0	3 Muu julkinen rahoitus	0	0,00
4 Flat rate	24 578	4 Yksityinen rahoitus	0	0,00
Kustannukset yhteensä	250 000	Rahoitus yhteensä	250 000	100,00
5 Tulot	0			
Nettokustannukset yhteensä	250 000			

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset ja niiden rahoitus (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €
6 Kunnat	0	5 Kuntien rahoitus	0
7 Muu julkinen	0	6 Muu julkinen rahoitus	0
Yhteensä	0	Yhteensä	0

Kustannusarvio yhteensä	250 000	Rahoitussuunnitelma yhteensä	250 000
--------------------------------	----------------	-------------------------------------	----------------

8 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

8.1 Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetyistä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitusosuus)?

Pohjois-Savon liiton omarahoitusosuus 1000 €. Lisäksi Pohjois-Savon liitto rahoittaa hanketta Pohjois-Savon kehittämisrahastosta 49 000 €:lla

8.2 Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta? Mistä ja milloin rahoitusta on haettu? Kuinka paljon rahoitusta on haettu tai myönnetty?

Pohjois-Savon liitolta haetaan rahoitusta Pohjois-Savon kehittämisrahastosta 49 000 €.

9 Yhteydet muihin hankkeisiin

9.1 Mihin muihin Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit.)

Siilinjärven Nuoret Pystyy S21771 --> koulutuksen/työelämän ulkopuolella olevien tavoittaminen

Oppilaitos-Vamos S21499 --> kohderyhmän tavoittaminen

Flow S21759 --> maahanmuuttajataustaisten nuorten tavoittaminen

Future Savo A73877 --> kohderyhmän tavoittaminen, yhteisiä toimenpiteitä

Osallisuudella hyvinvointia ja terveyttä (hakemus tekeillä)--> Yhteinen teema, toimenpiteitä voidaan tehdä toinen toisiaan tukien

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

Koska hankkeessa on tavoitteena saada aikaan myös muutosta vallitsevissa toimintavoissa, hankkeiden toteuttajat ovat myös välillisinä kohderyhminä.

9.2 Mihin muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit, jos niitä on.)

- Muissa maakunnissa tehdyt hankkeet maakunnallisten nuorisvaltuustojen perustamiseksi ja nuorten osallisuuden teemaan liittyen --> kokemusten jakaminen, hyvien käytäntöjen siirto muista maakunnista
- Mansikka ry:n Vaikuttamisen -hanke (nuorisovaltuustot alueella) --> kokemuksen nuorisovaltuustotyöstä kuntatasolla
- Settlementiliiton olohuonetoiminta --> kohderyhmän tavoittaminen
- 4H-yhdistysten nuorten yrittäjyyteen liittyvät hankkeet --> nuorten tavoittaminen yleisesti mutta myös teemakohtaisesti (yrittäjyys)
- Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) --> asiantuntijapaua, ohjausta, neuvontaa

Koska hankkeessa on tavoitteena saada aikaan myös muutosta vallitsevissa toimintavoissa, hankkeiden toteuttajat ovat myös välillisinä kohderyhminä.

10 Maantieteellinen kohdealue

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Pohjois-Savo		
Seutukunnat Koillis-Savon, Kuopion, Varkauden, Ylä-Savon, Sisä-Savon		
Kunnat Iisalmi, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto, Vieremä		

Jos hanke toteutetaan yhdessä paikassa, mikä on toteutuspaikan osoite?

Jakeluosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
--------------	-------------	------------------

11 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

11.1 Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?

Pohjois-Savon liitolla on kokemusta kahdesta onnistuneesta esr-osarahoitteisesta ennakkointihankkeesta.

Pohjois-Savon liitto toimii lisäksi välittävänä viranomaisena rakennerahastohankkeissa.

Hankesuunnitteluvaiheessa pyydettiin kommentteja laajasti eri toimijajoukolta, joilta saatiin arvokasta sisältöä hankkeen teemaan liittyen. Tämä auttoi jo suunnitteluvaiheessa verkostoitumaan. Pohjois-Savon liitolla on useiden (ei kaikkien) kanssa hankkeen keskeisten toimijoiden kanssa jo olemassa olevaa yhteistyötä, joita on tarkoitus syventää hankkeen toteutuksen aikana.

11.2 Minkälaisia riskejä hankkeen toteuttamiseen liittyy ja miten riskejä hallitaan?

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

Riski	Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi
Eri nuorisoryhmiä ei tavoiteta kattavasti	Riittävän laajan toimijoukon sitouttaminen hankkeen toteutukseen heti hankkeen alussa. Hankesuunnitelman lausuntokierroksella tähän riskiin saatiin jo hyviä toimenpiteitä.
Keskeiset toimijat ei sitoudu riittävästi hankkeen toteutukseen.	Huoli hankkeen taustoista on kuitenkin yhteinen koko maakunnalle, ja tätä on tarpeen korostaa toimenpiteissä ja viestinnässä.
Osaavan projektipäällikön saaminen hankkeeseen	Kiinnostusta tähän on onneksi ollut jo suunnitteluvaiheessa.

11.3 Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Hankkeen tueksi perustetaan kaksi työryhmää, laaja ohjausryhmä ja pelkästään nuorista koostuva työryhmä.

Laajan ohjausryhmän kokoonpano aluastavasti: ELY, AVI, Pohjois-Savon liitto, oppilaitokset (ml. peruskoulu), kuntien edustus eri kuntatyypeistä, oppilaskunnat, oppilaanohjaus, nuorisjärjestöt, LEADER-ryhmä (yhteinen edustus), TAT, ohjaamotoiminta, Etsivä nuoristyö, poliittiset nuorisjärjestöt, maahanmuuttajien edustus, työmarkkinajärjestöt, THL, UEF.

Nuorista koostuva työryhmä kootaan eri puolilta maakuntaa olevista nuorista, huomioiden ikä- ja sukupuolitekijät.

12 Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot hankekohtaisista seurantatiedoista

12.1 Hankkeeseen osallistuvien yritysten arvioitu lukumäärä

Henkilöstömäärä	Yritysten lukumäärä
Mikroyritys	5
Pieni yritys	5
Keskisuuri yritys	5
Suuryritys	5
Yhteensä	20

12.2 Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden lukumäärät hankkeen keston ajalta työmarkkina-aseman mukaan, naisten määrä eriteltyinä

	Työttömät (ml. pitkäaikaistyöttömät)	Yleissivistävässä / ammatillisessa koulutuksessa olevat	Työssä olevat (ml. yrittäjät)	Työmarkkinoiden ulkopuolella olevat	Yhteensä
Alle 25-vuotiaita	3	6	10	3	22
25-29-vuotiaita	3		10	3	16
30-54-vuotiaita					0
Yli 54-vuotiaita					0
Yhteensä	6	6	20	6	38
Joista naisia	3	3	10	3	19

12.3 Osallistujien henkilökoulutus- ja henkilötyöpäivät koko hankkeen keston ajalta

	Yhteensä
Lähiopetuspäiviä	300
Etäopetuspäiviä	
Tukityöllistämispäiviä	
Ohjaus- tai konsultointipäiviä	100
Muita henkilötyöpäiviä	300
Yhteensä	700

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

12.4 Hankkeeseen osallistuvien alle 30-vuotiaiden, 30-54-vuotiaiden ja yli 54-vuotiaiden koulutustausta, naisten määrä eriteltyinä**Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyden torjunta****Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen**

	Osallistujat ilman perusasteen (ISCED 1) koulutusta	Alemman perusasteen (ISCED 1) ja ylemmän perusasteen (ISCED 2) koulutuksen suorittaneet	Keskiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeisen (ISCED 4) koulutuksen suorittaneet	Korkea-asteen koulutuksen (ISCED 5 to 8) suorittaneet	Yhteensä
Alle 30-vuotiaita					0
30-54-vuotiaita					0
Yli 54-vuotiaita					0
Yhteensä	0	0	0	0	0
joista naisia					0

12.5 Hankkeeseen osallistuvien opinto-ohjaajien, uraneuvojien ja muiden ohjauspalveluiden asiantuntijoiden lukumäärä, naisten määrä eriteltyinä**Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyden torjunta****Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen**

	Yhteensä
Osallistuvat opinto-ohjaajat, uraneuvojat ja muut ohjauspalveluiden asiantuntijat	
joista naisia	

13 Horisontaaliset periaatteet**13.1 Sukupuolten tasa-arvo**

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa on tehty toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	☒	☐	Maakunnassa trendinä on, että alueelta muuttaa selvästi enemmän pois nuoria naisia, mikä muuttaa väestörakennetta merkittävästi.
Sukupuolinäkökulma on huomioitu hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	☒	☐	Toimenpiteiden toteutuksessa on huomioitava (esim. tiedonkeruussa), mitkä tekijät eriyttävät nuorten miesten ja naisten työ- ja koulutuspolkua siten, että nuoret kouluttautuneet naiset muuttavat alueelta muualle. Onko syynä pelkästään ammatillinen/koulutuksellinen vai onko taustalla muita tekijöitä.
Hankkeen päätavoite on sukupuolten tasa-arvon edistäminen	☐	☒	Päätavoite ei ole sukupuolten tasa-arvon edistäminen, molemmat sukupuolet huomioidaan hankkeen toteutuksesta.

13.2 Kestävä kehitys

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Välillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys			
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen			
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus			
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)			
Natura 2000 -ohjelman kohteet			
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet			
Uusiutuvien energialähteiden käyttö			
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	6	6	Kun saadaan selville, mitkä tekijät auttavat nuoria jäämään tai tulemaan maakuntaan, luo se edellytyksiä työvoiman saatavuudelle tulevaisuudessa, kun kouluttautuneet nuoret jäävät alueelle. Lisäksi väestön väheneminen jo yleisesti heikentää yritysten toimintaedellytyksiä, kun palveluilla ei riittävästi ostajia ja käyttäjiä.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	2	2	Nuorten näkemyksissä voi nousta esiin uusia palvelujen järjestämismuotoja ja -tapoja.
Liikkuminen ja logistiikka	2	2	Nuorten näkemyksissä voi nousta esiin uusia liikkumisen järjestämismuotoja ja -tapoja. Väestöpohjan heikentyessä, palvelut ovat keskittyneet (ml. nuorten palvelut), joten nuoretkin joutuvat hakemaan palveluita kauempaa.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvoinnin edistäminen	7	7	Nuorten tilanne/terveys jne. on ollut esillä useasti, joten on tärkeää miten nuoret kokevat hyvinvoinnin eri ulottuvuudet nyt ja tulevaisuudessa (ml. palveluiden saatavuus). Hankkeessa pyritään tavoittamaan myös haasteellisemman nuoret, joiden näkemykset hyvinvoinnista ensiarvoisen tärkeää. Löytyykö mm. uusia ratkaisuja matalan kynnyksen palveluihin.
Tasa-arvon edistäminen	5	5	Hankkeessa saadaan taustatietoa siitä, mitkä tekijät (palvelut, koulutus, työelämä jne...) eriyttävät alueen väestöpohjaa sukupuolinäkökulmasta. Näihin mahdollisiin rakenteellisiin tekijöihin pyritään etsimään ratkaisuja ja toimenpiteitä. Eriytivä väestökehitys vaikuttaa myös palvelutarpeeseen ja työvoiman tarjontaan.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	7	7	Hankkeessa huomioidaan eri elämäntilanteessa olevat nuoret (haasteellista, mutta yritetään). Lisäksi maahanmuuttaja- ja kulttuuritaustaiset nuoret ovat osa hankkeen kohderyhmää ja voivat tarjota aivan erilaisen näkökulman, kuin mitä Suomessa syntyneet.
Kulttuuriympäristö	1	1	Saadaan tietoa, mikä on nuorten näkemys kulttuuriympäristön ja -palveluiden merkityksestä ja tilasta. Mitä toimenpiteitä nuoret näkevät, joita kulttuuriympäristön ja -palveluiden parantamiseksi tulee tehdä?
Ympäristöosaaminen	6	6	Saadaan tietoa, mikä on nuorten ympäristötietoisuuden taso ja miten nuoret arvottavat elinympäristöään. Mitä toimenpiteitä nuoret näkevät, joita ympäristön tilan parantamiseksi tulee tehdä?

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

14 Liitteet

Vaikuttavuuskaavio
Kehittämisrahastopäätös

Hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi.

Viranomaisella on oikeus tarkastaa hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut tarvittavat toiselta viranomaiselta saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen. Yhteishankkeessa tarkastusoikeus koskee kaikkia hakijoita ja tuen siirto –menettelyssä hakijan lisäksi kaikkia tuen siirronsaajia.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

- 7.4.2020   Vehreävesa Satu Terhi Päivikki
                          aluekehitysjohtaja

                          (Allekirjoitettu sähköisesti vahvalla Suomi.fi-tunnistautumisella)
- 7.4.2020   Vehreävesa Satu Terhi Päivikki
                          aluekehitysjohtaja

                          (Allekirjoitettu sähköisesti vahvalla Suomi.fi-tunnistautumisella)

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

Hakijan taustalomake

Hakijan nimi Pohjois-Savon Liitto-Maakuntayhtymä	Y-tunnus 0827616-7	Organisaatiotyyppi Kuntayhtymä
Organisaatiotyypin mukainen omarahoitusosuuden laji Kuntarahoitus		
Jakeluosoite Sepänkatu 1	Postinumero 70101	Postitoimipaikka Kuopio
Hakijan yhteysthenkilö Teemu Juntunen	Yhteysthenkilön puhelinnumero +358 (0)17 550 1400	Yhteysthenkilön sähköpostiosoite teemu.juntunen@pohjois-savo.fi

De minimis -tuki-ilmoitus

1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

Kyllä Ei

2 Osallistuuko hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia organisaatioita?

Kyllä Ei

Hankkeen kustannusarvio

Kustannusmalli

- Flat rate 17 % palkkakustannuksista
 Flat rate 15 % palkkakustannuksista
 Flat rate 40 % palkkakustannuksista
 Kertakorvaus (lump sum)
 Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
 Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2020	2021	2022	Yhteensä
Projektipäällikkö	Kokoaikainen	24	44 000	60 310	11 610	115 920
Nuoret työntekijät	Osa-aikainen	12	14 350	14 300		28 650
1Yhteensä		36	58 350	74 610	11 610	144 570

Kustannusten perustelut

Projektipäällikkö vastaa kokonaisuudessaan hankkeen toteutuksesta. Lisäksi palkataan kuusi (6) nuorta tukemaan projektipäällikköä nuorten tavoittamisessa, tiedonkeruussa ja viestinnässä, koska nuorten on helpompi kertoa asioista toiselle nuorelle. Nuorten palkkaamisessa korostetaan myös tiedotuksellista ulottuvuutta. Nuorten rekrytointiajankohta hankkeelle täsmentyy hankkeen käynnistymisen jälkeen. Nuoria voidaan palkata esimerkiksi maakunnan eri seuduille tms. Tässä tehdään tiivistä yhteistyötä haussa olevan "Osallisuudesta terveyttä ja hyvinvointia" -hankkeen kanssa. Tällä hetkellä on sovittu jo Savogrow:n, Ylä-Savon veturin ja Ylä-Savon ammattipiiston kanssa, että hankkeseen palkattu nuori työntekijä voi työskennellä tarvittaessa heidän tiloissaan.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2020	2021	2022	Yhteensä
Futures platform -tulevaisuustyökalu 2 vuodelle	9 500	9 500		19 000
Seminaarit, työpajat, kuntakohtaiset/seutukuntakohtaiset tilausuudet	6 000	12 000	2 000	20 000
Erillisselvitys nuorten osallisuudesta ja osallistamisesta (ennen, nyt ja tulevaisuudessa) maakunnassa ja näiden vaikutus nuorten alueelliseen identiteettiin.	5 000	15 000		20 000
Osallisuuden teemaan liittyvät koulutukset ja muut asiantuntijapalvelut	2 500	10 000	2 500	15 000
Tiedotus ja viestintä	2 000	3 000	1 852	6 852
2 Yhteensä	25 000	49 500	6 352	80 852

Kustannusten perustelut

Futures platform -tulevaisuustyökalu testattiin maakunnallisella ennakoitutyöryhmällä syksyllä 2019. Sen käyttö auttaa erilaisten tulevaisuuskuvioiden laadinnassa. Kustannus tarkoittaa sovelluksen vuosilisenssiä (2x9500 €)

Seminaarit, työpajat, kuntakohtaiset/seutukuntakohtaiset tilausuudet --> Kustannuksia muodostuu kokoustarjoiluista, oheismateriaaleista, kokoustiloista ja ulkopuolisten asiantuntijoiden hankkimisesta seminaareihin ja työpajoihin.

Erillisselvitykset--> Hankitaan ostopalveluna

Osallisuuden teemaan liittyvät koulutukset ja muut asiantuntijapalvelut --> Tämä on hankkeen toiminnan kannalta välttämätöntä, jotta ollaan ajan hermolla missä osallisuuden teemassa mennään tällä hetkellä. Koulutuksellinen elementti liittyy myös vahvasti perustettavan nuorten vaikuttajaverkoston/rakenteen perustamiseen. Koulutusta osallisuuden teemaan liittyen hankitaan ulkopuolelta. Esikartoitusta on jo tehty toimijoista.

Tiedotus ja viestintä--> ilmoitukset, mainokset ja muu viestintä

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

3 Muut kustannukset

Kustannus	2020	2021	2022	Yhteensä
3 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut
----

4 Flat rate

Kerroin	2020	2021	2022	Yhteensä
17.00 %	9 920	12 684	1 974	24 578
4 Yhteensä	9 920	12 684	1 974	24 578

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2020	2021	2022	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	93 270	136 794	19 936	250 000

5 Tulot

Tulot	2020	2021	2022	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2020	2021	2022	Yhteensä
Yhteensä	93 270	136 794	19 936	250 000

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**6 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2020	2021	2022	Yhteensä
6 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2020	2021	2022	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2020	2021	2022	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	0	0	0	0

A + B Kustannukset yhteensä

	2020	2021	2022	Yhteensä
A + B Yhteensä	93 270	136 794	19 936	250 000

Hankkeen rahoitussuunnitelma**A Rahoitus hankkeen kustannuksiin****1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2020	2021	2022	Yhteensä
1 Yhteensä	74 616	109 435	15 949	200 000

2 Kuntien rahoitus**2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2020	2021	2022	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus	373	547	80	1 000
2.1 Yhteensä	373	547	80	1 000

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2020	2021	2022	Yhteensä
Pohjois-Savon kehittämisrahasto	18 281	26 812	3 907	49 000
2.2 Yhteensä	18 281	26 812	3 907	49 000

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2020	2021	2022	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	18 654	27 359	3 987	50 000

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2020	2021	2022	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
3.1 Yhteensä	0	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2020	2021	2022	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2020	2021	2022	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	0	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2020	2021	2022	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus				0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2020	2021	2022	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2020	2021	2022	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0	0

Hankkeen nimi: Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2020	2021	2022	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	93 270	136 794	19 936	250 000

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2020	2021	2022	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	0	0	0	0

A + B Rahoitus yhteensä

	2020	2021	2022	Yhteensä
A + B Yhteensä	93 270	136 794	19 936	250 000